

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІСТОРИКО-СОЦІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК**

ПАНОРАМА ПОЛІТОЛОГІЧНИХ СТУДІЙ

НАУКОВИЙ ВІСНИК РДГУ

Випуск 7

Рівне – 2011

Панорама політологічних студій :
науковий вісник Рівненського державного гуманітарного університету. –
Рівне : РДГУ, 2011. – Вип. 7. – 273 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

- Бортніков В. І.** – д.політ.н., професор, завідувач кафедри політології Волинського національного університету імені Лесі Українки.
- Гон М. М.** – д.політ.н., професор, завідувач кафедри політичних наук Рівненського державного гуманітарного університету (головний редактор).
- Канцелярук Б. І.** – д.політ.н., головний науковий співробітник відділу трансатлантичних досліджень Інституту світової економіки і міжнародних відносин.
- Киридон А. М.** – д.і.н., професор кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики Київського міжнародного університету.
- Круглашов А. М.** – д.політ.н., професор, завідувач кафедри політології та державного управління Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.
- Макаренко Є. А.** – д.політ.н., провідний науковий співробітник відділу трансатлантичних досліджень Інституту світової економіки і міжнародних відносин.
- Монолатій І. С.** – д.політ.н., професор кафедри політології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- Постоловський Р. М.** – к.і.н., професор, завідувач кафедри всесвітньої історії, ректор Рівненського державного гуманітарного університету.
- Тихомирова Є. Б.** – д.політ.н., професор, завідувач кафедри міжнародної інформації Волинського національного університету імені Лесі Українки.
- Троян С. С.** – д.і.н., професор, завідувач кафедри міжнародних відносин та країнознавства Рівненського інституту слов'язнавства Київського славістичного університету.
- Шеретюк В. М.** – к.і.н., доцент, декан історико-соціологічного факультету Рівненського державного гуманітарного університету.
- Шугасва Л. М.** – д.філос.н., професор, завідувач кафедри філософії Рівненського державного гуманітарного університету.
- Юськів Б. М.** – д.політ.н., завідувач кафедри міжнародної інформації Рівненського інституту слов'язнавства Київського славістичного університету.

Друкується за рішенням Вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету. Протокол № 3 від 28 жовтня 2011 р.

За редакцією д. політ. н., професора М. М. Гона

Науковий вісник «Панорама політологічних студій»
затверджений ВАК України науковим фаховим виданням з політичних наук
(постанова Президії ВАК України від 14 квітня 2010 р. № 1 – 05/3)
Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
Серія КВ №16166-4638 Р

У збірнику вміщені статті з актуальних проблем міжнародних відносин, політичних процесів у країнах Європи та України зокрема, а також дослідження в царинах політичної філософії, етнополітології та етнодержавознавства.

Збірник адресований всім, хто цікавиться політичною наукою.

Адреса редакції: кафедра політичних наук,
Рівненський державний гуманітарний університет,
вул. Остафова, 29, м. Рівне, 33027.

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ІСТОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Бурдяк В. І., Федорчак Т. П.	6	Політико-правові засади розвитку відносин держави та громадянського суспільства в країнах ЦСЄ
Юськів Б. В.	13	Міграційна політика європейських держав в умовах глобальної економічної кризи
Геник М. А.	23	Польсько-українське примирення у політичній думці Клаудіуша Грабика
Черник П. П., Сулятицький І. В.	31	Сучасні відносини України з державами центральної Азії
Габрилевич А. С.	39	Євроінтеграційні колізії України
Патлашинська І. В.	46	Контрверсійність оцінок миротворчих операцій ООН і НАТО

ПОЛІТИЧНІ ІНСТИТУТИ І ПРОЦЕСИ

Неліпа Д. В.	51	Класифікація соціально-політичних систем у праці А. Ханкена „Кібернетика та суспільство: аналіз соціальних систем”
Гон М. М.	59	Переміщені особи та біженці: шлях від таборів Ді-Пі до еміграції
Лукач У. Р.	64	Інтегративні підходи до природи політичних конфліктів
Пояркова Т. К.	72	Кризовий синдром – фантом модернізації
Мислюк Ю. В., Криворучко Н. В.	79	Особливості реалізації гендерної політики в Івано-Франківській області: динаміка політичної активності жінок
Недокус І. С.	86	Законодавство Республіки Білорусь у сфері ЗМІ: новітні тенденції
Панишко Г. Т.	93	Розвиток місцевого самоврядування у Ратнівському районі Волинської області за роки незалежності
Максимець Б. В.	100	Національно-демократичні партії в партійно-політичній системі сучасної України
Мишляєв Т. Ю.	108	Політична система Бельгії як інтегрування романської та германської політичних культур

Добржанська І. М.	114	Формування нормативно-правової складової національного механізму забезпечення гендерної рівності в Російській Федерації
Федчик Ю. Ю.	124	Базові методологічні концепти аналізу електорального простору
Троценко В. В.	133	Спільне та особливе виборчої активності електорату Львівської та Волинської областей у контексті загальноукраїнських політичних процесів
Хаврук І. А.	141	Конституційний Суд Республіки Білорусь у конституційних процесах: референдум 24 листопада 1996 року
Ломака І. І.	150	Українська діаспора: роль переміщених осіб і біженців у формуванні третьої хвилі еміграції
Шкуро А. С.	157	Компроміс у системі прийняття політичних рішень
Руда Л. А.	164	Перспективи виникнення глобальної цивілізаційної суперсистеми
Цецик Я. П.	173	УНДО та УСРП у парламентських виборах 1928 р. на Волині
Клим І. М.	180	Політична свідомість населення як чинник виникнення кризових явищ у сучасній українській політиці: аналіз і технології управління
Човган І. В.	186	Державна політика модернізації вищої освіти в Україні: свроінтеграційний аспект

ПОЛІТИЧНА ФІЛОСОФІЯ ТА ІДЕОЛОГІЯ

Березовська-Чміль О. Б.	194	Теоретико-концептуальні засади дослідження соціального капіталу
Климончук В. Й.	201	Інституційний вимір свободи в умовах демократії
Сувінські Е.	210	Патріотизм у процесі глобалізації
Притуляк С. І.	215	Соціалістичне суспільство і демократія: співвідношення базових принципів у програмних положеннях Соцінтерну

ЕТНОПОЛІТОЛОГІЯ ТА ЕТНОДЕРЖАВОЗНАВСТВО

Монолатій І. С.	224	Міжгрупові інтеракції на пострадянському просторі у дискурсі російської етнополітології
-----------------	------------	---

Савойська С. В.	235	Проблеми мовно-політичної ідентичності в сучасній Україні
Лазарович М. В.	240	Специфіка розміщення іноетнічного населення України на межі ХІХ–ХХ ст.
Українець В. О.	248	Етнічний екстремізм в Україні: політичні актори та їхні постулати

РЕЦЕНЗІЇ

Казакевіч А.	255	Інституційне оформлення етнополітичних взаємин у західноукраїнському регіоні в модерну добу
Монолатій І. С.	257	Імперіологія pop-fiction
Монолатій І. С.	264	Українське геноцидознавство: крок перший
Відомості про авторів	270	
Вимоги до оформлення статей	273	

ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ ТА БІЖЕНЦІ: ШЛЯХ ВІД ТАБОРІВ ДІ-ПІ ДО ЕМІГРАЦІЇ

Після Другої світової війни поза межами України опинилися сотні тисяч українців, яких можна умовно поділити на групи: переміщені особи та біженці. У статті встановлено причини еміграції та її основні напрямки, проаналізовано шлях від створення таборів для переміщених осіб до еміграції у країни США і Канаду, а також еволюцію законодавчої бази вказаних країн щодо міграційних квот.

Ключові слова: переміщені особи, біженці, табори Ді-Пі, еміграція.

Гон М. М. Перемещенные лица и беженцы: путь от лагерей Ди-Пи до эмиграции

После Второй мировой войны за пределами Украины оказались сотни тысяч украинцев, которых условно можно поделить на группы: перемещенные лица и беженцы. В статье установлены причины эмиграции, ее основные направления, проанализирован путь от создания лагерей для перемещенных лиц до эмиграции в страны США и Канаду, а также эволюция законодательной базы указанных стран касательно миграционных квот.

Ключевые слова: перемещенные лица, беженцы, лагери Ди-Пи, эмиграция.

Gon M. M. Displaced persons and refugees: the way from D.P. camps to emigration

After the Second World War hundreds of thousands of Ukrainians appeared beyond the borders of the Ukraine. They can be tentatively divided into two groups: displaced persons and refugees. This article describes reasons for emigration and its basic courses, analyzes the way from creating camps for displaced persons to emigration to the USA and Canada, as well as evolution of legislation in terms of migratory quotas in the above-mentioned countries.

Key words: displaced persons, refugees, D.P. camps, emigration.

Проблема української еміграції широко вивчається вітчизняними політологами, істориками, етнографами. Третя хвиля еміграції, а саме її особливостям присвячена дана стаття, почалась після закінчення Другої світової війни і завершилась заключним етапом переселення українських біженців і переміщених осіб до США та Канади. Саме цьому насиченому подіями драматичному моменту історії присвячені роботи М. Куропаса, Л. Луцкока, М. Момрика та ін. Вчені відводять значне місце діяльності українських громад США та Канади по сприянню в переїзді до країн Північної Америки українських емігрантів із Західної Європи. Серед інших дослідників, праці яких присвячені даній тематиці, слід відзначити доробок М. Марунчака, В. Кубійовича, О. Барана, Б. Боцюрківа.

На сьогоднішній день доступні матеріали тогочасної преси, які дають можливість глибше вивчити заключний етап переселення українців до країн

Північної Америки, визначити особливості цього процесу, роль та місце в ньому української еміграції попередніх хвиль. На той час україномовні газети, бюлетені та альманахи видавалися в США, Канаді та країнах Західної Європи. Найчастіше тема повоєнної української еміграції висвітлювалася такими часописами, як «Свобода», «Карпатська Русь» та «Америка» (США), «Українські щоденні вісті» (Канада) [1].

Метою даної статті є аналіз взаємозв'язку між причинами та факторами, які обумовили масові міграції українців на Захід упродовж війни та перших років після її закінчення та власне самим процесом переселення до США, Канади та інших країн.

Вітчизняний історик С. Рудик поділяє процес переселення українських біженців на окремі переселенські фази. Перший період охоплює початок війни і має хронологічні межі з 1939 по 1941 рр., другий, відповідно, з 1943 по 1945 рр. і третій, повоєнний період, триває з 1945 р. і завершується 1948 р. [7].

Ускладнює процес дослідження застосування терміну «емігрант» до більшості українців, які опинилися на території Німеччини, яка стала головним джерелом української еміграції до США та Канади по завершенні Другої світової війни. За статусом такі українці поділялись на дві категорії: переміщені особи та біженці.

Сам термін «біженці» визначається документами Організації Об'єднаних Націй як категорія осіб, що покинули країну, громадянами якої вони є, і стали жертвами нацистського чи інших режимів. Біженцями вважаються особи, які опинилися поза межами країн походження чи постійного місця проживання з причин расового, релігійного або етнічного характеру чи внаслідок політичних переконань. Тоді як термін «переміщені особи» застосовується до тих громадян, які внаслідок дій нацистського режиму були вислані з країн свого проживання з метою використання їх як дешевшої робочої сили [10].

Відповідно, справами переміщених осіб та біженців починаючи з 1943 р. займалась Адміністрація допомоги і відбудови Об'єднаних Націй, а в 1948 р. її замінила Міжнародна організація у справах біженців. Від 1951 р. і до сьогоднішнього дня функціонує Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, у відомстві якого розв'язання подібних проблем. У своїх діях управління керується принципами й нормами міжнародного гуманітарного права [10].

Власне, переміщених осіб, які примусово покинули Батьківщину, відносити до емігрантів немає підстав, оскільки вони не приймали свідомого рішення про еміграцію. Це, зокрема, стосується військовополонених, остарбайтерів, політ'язнів. Навпаки, біженців варто відносити до категорії емігрантів, оскільки вони, прагнучи уникнути переслідувань на політичному, соціальному чи релігійному ґрунті, мали мотив до від'їзду. Наприкінці війни парадокс ситуації полягав у тому, що внаслідок поділу союзниками території Німеччини та Австрії на відповідні зони окупації особи, які намагалися втекти від радянського режиму, знову опинилися під владою СРСР. Відповідно, однією з найпоширеніших форм переселення українців в 1945–1946 рр. стала масова втеча з радянських зон окупації цих країн до зон, що їх контролювали західні союзники [3].

Виокремлюючи причини, які спонукали українців вдатися до еміграції ще до початку Другої світової війни, вітчизняна дослідниця Л. Стрільчук поділяє їх

на три блоки. Відповідно, перший блок складають причини, які пов'язані з політичними репресіями, насильницькою колективізацією, оголошенням поза законом членів та керівників громадських та політичних партій, альтернативній комуністичній, релігійні переслідування. Другий блок причин еміграції становлять страх повертатися через репресії, які очікували на військовополонених, працівників окупаційних органів влади, учасників антирадянських збройних формувань. Третій блок причин (хронологічно відносимо до післявоєнного), який спонукав до еміграції, сформували наступні утиски: придушення національної мови, культури, релігії, розпалювання національної ворожнечі, насильницька колективізація, депортація [8].

Після завершення Другої світової війни на теренах, окупованих військами, що були союзниками Німеччини, опинилися сотні тисяч українців, яких можна поділити на дві групи: переміщені особи (вивезена гітлерівським режимом з України на роботу численна кількість молоді) і політичні втікачі. До них дослідники відносять й політичних в'язнів, котрі вийшли з німецьких концтаборів, військовополонених та українських військовиків із організованих німецьким командуванням в останніх роках нацистського режиму військово-національних формувань та вояків Української Повстанської Армії [2].

У французькій зоні перші спроби організації представництва українських емігрантів були зроблені ще у квітні-травні 1945 р. У британській окупаційній зоні вже наприкінці 1945 р. робилися заходи для створення організації українських емігрантів – Українського допомогового комітету (УДК). Проте з вимогами радянських репатріаційних органів УДК було ліквідовано, а деякого з ініціаторів навіть арештовано й ув'язнено. Функції репрезентації українців в англійській зоні на деякий час перебрала на себе Українська санітарно-харитативна служба [4].

Відповідно, на території Західної Німеччини наприкінці 1946 р. проживало 177 тис. українців, в американській зоні – 104 тис., в британській – 54 тис., у французькій – 19 тис. осіб. У всіх зонах окупованої Австрії було 29 тис. українців. Після реорганізації таборів, об'єднання малих таборів у великі їх кількість в американській зоні зменшилася до 75, в британській зоні – до 57, а у французькій – до 1 табору. У таборах Ді-Пі ("displaced persons", переміщені особи), які щораз збільшувалися, як зазначають українські дослідники І. Монолатій та О. Вишиванюк, розгортається широке громадське, культурне, спортивне та освітнє життя. Створюються школи, гімназії, товариства та організацій, починають діяти українські театри, хори [4].

Основним шляхом для вирішення проблеми біженців та переміщених осіб спочатку союзники обрали репатріацію, що було закріплено ялтинськими угодами 1945 р. На вимогу керівництва СРСР репатріація повинна була відбуватись навіть у примусовому порядку. США, Великобританія та Франція певний час погоджувались із такими умовами, оскільки остерегались зволікань з боку СРСР в питанні повернення їх громадян. Головним пунктом розбіжностей між союзниками у питанні репатріації українців стало питання визнання західних українців радянськими громадянами, оскільки на початок Другої світової війни вони були громадянами інших держав.

Уряд СРСР наполягав на визнанні громадянства станом на 1941 р., але англо-американські союзники в міру можливостей не допускали репатріації українців Галичини та Буковини до СРСР. Незважаючи на це, на кінець 1947 р.

кількість осіб українського походження, які оминули загрозу насильницького повернення до СРСР, скоротилася втричі і становила близько 250 тис., у тому числі 130–150 тис. колишніх оstarбайтерів, військовополонених та політв'язнів, які не виявили бажання повернутися до СРСР [9].

Припинення примусової репатріації не зняло проблеми значної кількості переміщених осіб та біженців. Сподівання на можливість їх адаптації серед місцевого населення виявилися марними, оскільки вороже ставлення останнього постійно зростало. Основою загострення конфліктності були чисельна перевага іноземців, нерівномірний розподіл ресурсів, проблеми житлового забезпечення та працевлаштування. Єдиним шляхом вирішення долі 250 тис. українських біженців залишалась еміграція в інші країни світу [9].

Остаточне вирішення проблеми українських біженців у Німеччині та Австрії, які не мали на меті повертатись та територію СРСР, могло вирішуватись тільки їх еміграцією до держав, які не зазнали воєнних руйнувань. Насамперед, такими країнами були США та Канада із потужними українськими діаспорами, які могли надати підтримку українським біженцям. Спільними зусиллями таких громадських об'єднань, як Злучений український американський допомоговий комітет та Фонд допомоги українців Канади близько 40 % українських біженців і переміщених осіб стали громадянами цих країн [4].

Аналізуючи особливості переселення до США та Канади, варто відзначити, що цей процес був позначений значною непослідовністю та хаотичністю через недосконалість імміграційного законодавства обох країн, відсутність відповідного досвіду у міграційних служб, залучення до нього різноманітних міжнародних, урядових та приватних організацій. Умовно можна виділити такі етапи цього процесу: пошук спонсорів та отримання запрошень на в'їзд, проходження необхідних імміграційних процедур, процес переїзду, прибуття до орієнтованих місць поселення та працевлаштування.

У США протягом 1945–1948 рр., як зазначає Є. Очеретяний, відбувались політичні дебати відносно питання біженців і переміщених осіб. Більшість конгресменів побоювались економічної депресії чи надлишку на ринку праці в разі прибуття до США великої кількості іммігрантів. Законодавча база, розроблена комітетом Сенату в справах імміграції, надавала можливість іммігрувати до США 100 тис. переміщених осіб щороку протягом двох років, відповідно, законами передбачалося, що таке право матимуть переміщені особи, які перебували в таборах до 1945 р. [5]. Динаміка у зміні ставлення до емігрантів завдячує прагматизмові і оцінювалась відповідно можливого потенційного внеску в досягнення певних економічних, політичних і демографічних цілей уряду США.

Зауважимо, що кардинальних змін імміграційне законодавство США так і не зазнало, а результатом компромісів став законопроект конгресмена Ф. Фелловза, який набрав чинність закону в червні 1948 р. Відповідно закону, США протягом двох років приймали 205 тис. біженців, а кожна етнічна група використовувала свої квоти на декілька років вперед. Для виконання була створена спеціальна комісія по роботі з переміщеними особами, яка займалася розселенням та працевлаштуванням біженців до 1951 р. Не викликає сумнівів теза про те, що перевага надавалася сільськогосподарським працівникам [5].

Вивчаючи проблеми українських емігрантів у Канаді, можна відзначити, що, на відміну від США, дозвіл на в'їзд тієї чи іншої групи іммігрантів надавав

уряд, який мав право видавати з цього приводу спеціальні інструкції або постанови. До 1947 р. Кабінет Міністрів Канади, побоюючись того, що нова хвиля імміграції перешкодить працевлаштуванню канадських військовослужбовців, які повертались з Європи, вирішенню їхніх соціальних та побутових проблем, неохоче давав дозволи на приїзд емігрантів з Європи, але потреба економіки країни, яка переживала період бурхливого піднесення та низку інших факторів, призвели до перегляду урядом своєї імміграційної політики в бік її лібералізації. У 1947 р. було створено урядовий комітет з питань імміграції та праці, який ухвалив відновити раніше заборонену процедуру укладання з потенційними іммігрантами трудових контрактів [2].

Прагнення переміщених осіб та біженців потрапити саме до США і Канади пояснюється С. Рудиком двома основними причинами. Зокрема, уявленням нових емігрантів про стабільність і впорядковане забезпечене життя у цих країнах та наявністю організованих українських громад (Український конгресовий комітет Америки та Комітет українців Канади), які в змозі надати допомогу новоприбулим і допомогти адаптуватись до нових умов [7].

Українські політичні біженці та переміщені особи, обравши шлях еміграції, перенесли труднощі адаптації, інтеграції в нові для них суспільства, неможливість влаштуватися і працювати за спеціальністю. Досить часто українським іммігрантам доводилося наражатися на недоброзичливе ставлення з боку представників приймаючих соціумів.

Таким чином, незважаючи на значні труднощі, пов'язані з проходженням імміграційних процедур, недосконалістю правового та організаційного забезпечення процесу адаптації біженців, 47 тис. українців за підтримки громадських та релігійних організацій змогли уникнути репатріації до СРСР та облаштувати своє життя у США, Канаді та інших країнах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

1. Енциклопедія Української Діаспори. Т. 4. – Київ–Нью-Йорк–Чикаго: Мельборн: «ІНТЕЛ», 1995. – 249 с.
2. Євтух В. Б. Українці за межами України / В. Євтух // Історія України: нове бачення. – К. – 1996. – Т. 2. – С. 467–493.
3. Заставний Ф. Українська діаспора: розселення українців у зарубіжних країнах / Ф. Заставний. – Львів: Світ, 1991. – 119 с.
4. Монолатій І. Мюнхенська школа історії України (1946–1991 рр.): Історіографічне дослідження / І. Монолатій, О. Вишиванюк. – Коломия: Інститут управління природними ресурсами; Музей історії міста Коломиї, 2001. – 117 с.
5. Очеретяний С. О. Американська імміграційна політика 1945–1949 років стосовно біженців і переміщених осіб [Електронний ресурс] / С. О. Очеретяний. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/1690/>
6. Рудик С. Основні напрями допомоги українських організацій США та Канади українським біженцям і переміщеним особам у Західній Європі (1944–1946) / С. Рудик // Українська діаспора. – 1997. – № 10. – С. 52–68.
7. Рудик С. Переселення українських біженців і переміщених осіб до США та Канади після Другої світової війни: причини, особливості, наслідки (1945–

- 1953 pp.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.02 «Всесвітня історія» / С. Я. Рудик. – К., 2003. – 20 с.
8. Стрільчук Л. Причини третьої хвилі української еміграції / Л. Стрільчук // Студії з архівної справи та документознавства. – К., 1998. – Том 3. – С. 77–80.
 9. Стрільчук Л. Примусова репатріація радянських громадян та створення таборів для переміщених осіб у перші повоєнні роки / Л. Стрільчук // Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету. – Луцьк, 1998. – Випуск 3. – С. 129–133.
 10. Трощинський В. Міжвоєнна українська еміграція в Європі як історичне і соціально-політичне явище / В. Трощинський. – К., 1994. – 152 с.
 11. Українська політична еміграція 1919–1945 : Документи і матеріали. – К. : Парламентське вид-во, 2008. – 928 с.

УДК 323.2

Лукач У. Р.

ІНТЕГРАТИВНІ ПІДХОДИ ДО ПРИРОДИ ПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТІВ

У статті проаналізовано теоретичні аспекти політичного конфлікту як виду політичних відносин і форми публічної політичної діяльності. Розкривається взаємозв'язок між політикою та ідеологією, а також політикою та правом. Акцентується увага на конституційно-правовому характері та інституалізації політичного конфлікту.

Ключові слова: політичний конфлікт, конфліктологічні теорії, владно-політичний прагматизм, політичний компроміс, суспільний консенсус.

Лукач У. Р. Интегративные подходы к природе политических конфликтов.

В статье анализируются теоретические аспекты политического конфликта как вида политических отношений и формы публичной политической деятельности. Раскрывается взаимосвязь между политикой и идеологией, а также политикой и правом. Акцентируется внимание на конституционно-правовом характере и институционализации политического конфликта.

Ключевые слова: политический конфликт, конфликтологические теории, право, государственно-политический прагматизм, политический компромисс, общественный консенсус.

Lukach U. R. Integrative approaches to the nature of political conflicts.

Theoretical aspects of political conflict as the kind of political relations and form of public political activity have been analyzed in the article. The given clause shows correlation between politics and ideology, politics and law. Constitutional and legal character and institutionalizing of political conflict is paid much attention.

Key words: political conflict, conflict theories, power and political pragmatism, political compromise, social consensus.

Наукове видання

ПАНОРАМА ПОЛІТОЛОГІЧНИХ СТУДІЙ

Науковий вісник РДГУ

Випуск 7

Підписано до друку 28.10.2011 р.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 20,4. Замовлення №110/1. Наклад 300

Віддруковано засобами різнографічного друку
ПП Самборський І.О.
33028, м. Рівне, вул. Толстого, 3
тел.: 0362-22-41-20

П–16 Панорама політологічних студій : науковий вісник
Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне :
РДГУ, 2011. – Вип. 7. – 273 с.

УДК 32
ББК 66.0